

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Бүгінгі таңдағы кәсіби заңгерлердің қалыптасу жолдары

ЖАРИЯЛАНДЫ
10.05.2024СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/152986/>

Заңгерлік мамандық-бұл заңдар туралы білімнің жиынтығы және терминологияны меңгеру ғана емес. Бұл ерекше кәсібилік пен жеке дағдыларды қажет ететін күрделі және көп қырлы өнер. Заңгер өзекті ақпаратқа ие болу және өз саласында құзыретті болу үшін заңдардағы жаңартулар мен өзгерістерді үнемі іздеуде болуы керек.

Кез-келген саланың маманы болу жанкештілікті, үздіксіз оқуды және тәжірибені қажет етеді. Заңгерлік кәсіпте қиындықтар өте көп және ұсыныстар жиі жоғары болғандықтан, сарапшы болу жолы да соншалықты талапшыл. Бұл мақалада заңгердің өзі таңдаған құқық саласының кәсіби маманы болу үшін жасайтын қадамдары қарастырылады.

Кәсіби заңгер-бұл заң саласында белгілі бір салада тәжірибесі бар жоғары заң білімі бар адам.

Заңгердің кәсіби өзін-өзі дамытуы-бұл кәсіби дағдылары мен өзін-өзі жетілдіру құқығы саласындағы маманның мақсатты процесі. Л.И. Анциферованың пікірі бойынша маманның үздіксіз білім алуына дүниетанымдық, рухани, адамгершілік және кәсіби компоненттердің синтезі ретінде жағдай жасау қажет.

Заңгерлердің кәсіби даму мәдениетінің құрылымдық элементтерінің ұсынылған бір түрі-бұл құқықтық мәдениет. Біздің ойымызша, заңгердің құқықтық мәдениеті кәсіби құқықтық білімнен, дағдылардан тұрады. Айта кету керек, құқықтық білімнің, дағдылардың тиісті деңгейі, ең алдымен, заңгердің кәсіби мәртебесін қалыптастырады, ал құқықтық реттеу саласының ұлғаюы мен жетілдірілуі оның интеграцияланған және кешенді білімге деген қажеттілігін анықтайды. Осыған байланысты арнайы білім заңды алмастырмайды және бұл оған қосымша болып табылмайды, бірақ ол заңгер-маманның құқықтық санасын кеңейтеді және тереңдетеді, бұл оның әлеуметтік функцияларын тиімді жүзеге асыруға ықпал етеді. Құқықтық мәдениет сақталған жерде заң саласындағы барлық мамандар өз жұмысын тиянақты, әрі үлкен жауаптылықпен атқара алады.

Заңгерлердің кәсіби даму мәдениетінің жоғары деңгейі қазіргі заманның қажетті талабы болып табылады. Кез-келген заңгер өзінің жұмысындағы дағдылары мен тәжірибесін жақсарту үшін көптеген тәсілдерді қолдана алады, соның ішінде:

—Заңгер өз саласын зерттеуге уақыт бөлу керек.

Яғни, мансапты бастаған кезде тәжірибе саласы туралы көбірек біле отырып, жұмыстан тыс уақытта қосымша уақыт өткізе отырып, өз клиенттеріне ең жақсы қызмет көрсету үшін нақты құқық саласы туралы (мысалы, Азаматтық құқық, Отбасы құқығы) зерттеу терең түсінік қалыптастыруға көмектеседі.

—Сендіру дағдыларын қолдану.

Заңгер ретінде жұмыс істеуді шешкен адам үшін бұл өте маңызды, заң маманы болғаннан кейін, олар судьяның, алқабилердің және сот залының алдында үнемі көрінеді. Бұл сапада жұмыс істеу кезінде сенімді әдістер өте тиімді болады. Көзбен байланыста болу, әңгіме айту, тыңдаушылармен сөйлесу және физикалық дәлелдер немесе куәгерлер сияқты күшті жақтарда талқылауды аяқтау сияқты әдістерді қолдану қажет. Мұндай сенімді әдістерді заңгер қаншалықты көп қолданса, соғұрлым тәжірибелі болады.

—Заң саласындағы жазу дағдыларын дамыту.

Заңды жазу-бұл заңгер болудың үлкен бөлігі және заңгер өзінің мансабында уақытты, істі құжаттауды, ақпаратты беруді, зерттеуді және зерттеуде келтірілген дәлелдерді жазады. Жазу дағдыларын тәжірибе арқылы жетілдіріп және жазу әдістерін қолданып, соның ішінде заң саласындағы сөздік қорын пайдалану, контекст құру және ақпаратты нақты және қысқаша жаза білу керек.

—Стрессті жеңу әдістерін үйрену.

Заңгерлік қызмет өте стрессті болуы мүмкін және заңгер тез өзгертін және стресстік ортамен күресу қабілетін дамытуы маңызды. Медитация, жеңіл жаттығулар және тыныс алу сияқты стрессті жеңу әдістерін үйрену қажет. Осылайша, бұл маманда стресстік жағдайларға тап болған кезде осы әдістерді қолданса, өз ісін жеңіл, әрі тиянақты аяқтай алады.

—Жанжалдарды шешу әдістерін жетілдіру.

Заң мамандары әдетте әртүрлі жағдайларда делдал ретінде әрекет етеді және жанжалдарды шешу дағдылары, сондай-ақ ынтымақтастық және мәселелерді шешу қабілеті оның мансабында табысқа жету үшін өте маңызды. Клиенттерге мәселелерді шешуге және оң нәтижелерге қол жеткізуге көмектесу үшін жанжалдарды шешудің жалпы әдістері туралы түсінігін дамытып және белсенді тыңдау мен нақты қарым-қатынас жасауы қажет.

Иә, заңгерлер әдетте біліктілігін арттыру және лицензияларын сақтау шеңберінде оқудан өтуге міндетті. Міндетті оқыту юрисдикцияға және штат жарғысына байланысты өзгереді. Мысалы, Калифорния Адвокаттар Қауымдастығы Калифорнияда лицензиясы бар адвокаттар үш жыл сайын кемінде 25 сағат Үздіксіз Заңгерлік Білім (MCLE) алуы керек екенін атап көрсетеді. Олар нашақорлық, психикалық денсаулық және қарым-қатынас сияқты этика мен құзыреттілік мәселелерін қамтуы керек. Бірнеше штатта осындай талаптар бар.

Бүгінгі таңда кәсіби заңгерлердің қалыптасу жолында бірқатар маңызды қадамдар мен кезеңдер бар. Міне, табысты заңгер болу үшін өтуге болатын негізгі кезеңдер:

1. Білімі: Негізгі кезең-тиісті білім беру базасын алу. Бұл әдетте орта білім алудан басталады, содан кейін университетке заң факультетіне түседі. Содан кейін заң магистрін алу керек.

2. Практика: заң саласында жұмыс тәжірибесін жинақтау. Бұл заң фирмасында, мемлекеттік органда немесе коммерциялық емес ұйымда жұмыс істеуі мүмкін. Тәжірибе нақты жағдайлармен жұмыс істеуді үйренуге және теориялық ақпаратты практикалық мәселелерге қолдануға мүмкіндік береді.

3. Адвокатураға немесе сот алқасына түсуге өтініш беру: сотта өз клиенттерінің мүдделерін қорғау үшін адвокат лицензия алуы керек. Ол үшін адвокатураға немесе сот алқасына түсуге өтініш беру және емтихандардан өту қажет.

4. Оқуды дамыту: заң саласы тез өзгеруде және табысты даму үшін заңгер өзінің білімі бен дағдыларын үнемі жетілдіріп отыру қажет. Мұны аспирантурада оқып, мамандандыру бойынша семинарлар мен курстарға қатысу, ғылыми мақалалар мен басылымдарды оқу арқылы жасауға болады.

5. Мамандандыру: жұмыс істеуге қызығушылық танытатын тәжірибе саласын таңдау. Заңгер азаматтық және қылмыстық құқық, корпоративтік құқық арасында таңдай алады.

Ал енді заңгерлерді оқыту қаншалықты маңызды, соны қарастырайық. Заңгерлерді үнемі оқытуды қажет ететін көптеген себептер бар. Заңгерлерді оқыту құқықтық құзыреттілікті сақтау, этикалық нормаларды сақтау және халықтың мүдделерін тиімді қорғау үшін өте маңызды. Бұл табысты заңгерлік мансаптың негізі болып табылады және заңгерлердің өз клиенттері мен заңгерлік кәсіптің дамып келе жатқан қажеттіліктерін қанағаттандыруды жалғастыруын қамтамасыз етеді.

Үнемі дамып келе жатқан құқық саласында қазіргі тенденциялардан хабардар болу және соңғы құралдарды пайдалану заңгерлер үшін өте маңызды. Заңдар заңнамаға, сот шешімдеріне және қоғамдағы өзгерістерге байланысты үнемі өзгеріп отырады.

Қазіргі қоғамда Қазақстанда қаншалықты кәсіби заңгерлер бар екені көпшілігін ойландыратыны анық. Иә, Қазақстанда заң фирмаларында, мемлекеттік мекемелерде, компанияларда және басқа да ұйымдарда жұмыс істейтін көптеген кәсіби заңгерлер бар. Олардың тиісті білімі мен тәжірибесі бар және азаматтық құқық, қылмыстық құқық, корпоративтік құқық, Еңбек құқығы және т.б. сияқты әртүрлі құқық салаларында заң қызметтерін ұсына алады.

Жоғарыда атап көрсеткендей, заңгер болу үшін қажетті білім алып, біліктілікті дамыту үшін түрлі әдістерді қолдану керек. Өз сұхбатында з.ғ.к., РАНХиГС Ульяновск филиалының доценті Юрий Михайлович Гриценко кәсіби заңгер болу туралы өз ұсыныстарын айтты:

Тек заң ғылымында ғана емес, мүмкіндігінше көп білім алуға деген ұмтылыс болу керек.

Заңгер үнемі өзін қажетті білім алуға мәжбүрлеу үшін жеткілікті күшті ерік-жігерге ие болуы керек. Тек кәсіби оқу ұйымында ғана емес.

«Білім ешқашан қалтаны тартпайды» деген мақалдың заңгерлерге тікелей қатысы бар екенін түсіну.

Әрқашан кез-келген жағдайда және кез-келген сұхбаттасушымен кез-келген мәселе бойынша өз пікірін сабырлы және дәлелді түрде дәлелдей білу.

Сөздің ең жақсы мағынасында бюрократ болуды үйрену: міндетті, уақтылы, барлық жағдайда заңды ұстану, ешқашан ар-ождан заңдарын бұзбау және кез-келген құқықтық мәселені шешкен кезде әрқашан әділеттілік шарттарына сүйену, барлық әрекеттеріне немесе әрекетсіздіктеріне әрқашан жауапты болу.

Мәдениетті адам болу, тарихты білу, өйткені тарихты білу ғана болашақты дұрыс құруға мүмкіндік береді.

Бұл мамандық қарапайым емес. Ол өзінің негіздерін түсіну үшін үлкен еңбекқорлықты қажет етеді. Жаңадан бастаған заңгер тәжірибелі мамандардың айтқан кеңестерін тыңдай отырып, заң аясында әділ болуды үйренуі керек. Заңгер-бұл шығармашылық жұмыс. Мысалы, сот ғимаратында алқабилер алдында сөйлейтін адвокат сахнада көрермендер алдында өнер көрсететін әртіске ұқсайды. Заңгердің басты мақсаты-заңнамалық нормаларды сақтай отырып, әділетсіз сотталуы мүмкін адамның тағдыры үшін күресу.

Кәсіптің барлық қыр-сырын меңгеру үшін қылмыстық, іс жүргізу кодекстерін жетік білу керек, заңдар мен мақалалар жинағын нақты қолдана білу керек, психолог болу керек, адамның жан дүниесін түсіну керек. Бірақ мұның бәрі табандылықты, еңбекқорлықты, есте сақтауды және төзімділікті қажет етеді.

Заңгерлер сотта адамдарды қорғап қана қоймай, оларға құқықтық мәселелер

бойынша кеңес береді. Бұл отбасы құқығы, салықтар, жылжымайтын мүлік немесе коммерциялық жылжымайтын мүлік мәмілелері сияқты әртүрлі салаларда үлкен көмек болуы мүмкін.

Заңгер болудың тағы бір маңызды аспектісі-топтық жұмыс. Көбінесе заңгерлер күрделі құқықтық мәселелерді шешуде басқа мамандармен (мысалы, шот-фактуралар, бизнес-аналитиктер және т.б.)сөзбен келісуге мәжбүр болады. Бұл дегеніміз, заңгер командада жұмыс істей білуі және жоғары қарым-қатынаста болуы керек.

Ресейлік «Қашу» сериялында адвокаттардың шындық пен әділдік үшін өз өмірлерін қатерге тігіп, ілмектерді қалай іздегенін көруге болады.Мұндай адамдар мақтауға тұрарлық!

Жоғарыда айтылғандарға сүйене отырып,заңгерлер ақша үшін емес, позиция үшін емес, өмірін қорғауға арналған адамдар үшін тікенді жолды таңдаған адамдар деп тұжырымдауға болады.Бұл сөздер асыра сілтеу емес, өйткені қазіргі таңда көптеген адамдар бір-біріне қауіп төндіреді. Сондықтан адвокат қорғауды қажет ететін адамдардың әртүрлі әлеуметтік мәртебеге ие болғанына қарамастан, мұндай адамдарды қорғауға міндетті. Бірақ материалдық қаражаты жоқ адамдар бар және олар адвокаттың қызметіне ақы төлей алмайды.Ондай жағдайларда заңгер өзінің біліктілігін танытып,екі жақты қарастыра білуі керек.Табандылық, талапшылдық, сендіру қабілеті – бұл жақсы заңгер болуға көмектесетін қасиеттер.

Қорытындылай келе,кәсіби заңгер болу— бұл заң саласында жоғары білім мен дағдыларға ие болу, сонымен қатар клиенттермен, әріптестермен және сот органдарымен тиімді жұмыс істеу мүмкіндігі. Бұл заңдарды, ережелер мен жағдайдарды,сондай-ақ аналитикалық және сыни ойлау қабілетін терең түсінуді талап етеді.

Жоғарыда атап көрсеткендей,құқықтық мәдениет пен кәсіби заңгер болу үшін қажет талаптар мен әдістер расыменде,кәсіби заңгер болу үшін көмектеседі.Тек әділ қызмет атқарамын деген кез-келген адам шын ниеттеніп,заңды қатаң сақтаса онда ешқандай қиындық болмайды және кәсіби маман бола алады.

Заңгерлік мамандық-бұл заңдар туралы білімнің жиынтығы және терминологияны меңгеру ғана емес. Бұл ерекше кәсібилік пен жеке дағдыларды қажет ететін күрделі және көп қырлы өнер. Заңгер өзекті ақпаратқа ие болу және өз саласында құзыретті болу үшін заңдардағы жаңартулар мен өзгерістерді үнемі іздеуде болуы керек.

Кез-келген саланың маманы болу жанкештілікті, үздіксіз оқуды және тәжірибені қажет етеді. Заңгерлік кәсіпте қиындықтар өте көп және ұсыныстар жиі жоғары болғандықтан, сарапшы болу жолы да соншалықты талапшыл.Бұлмақалада заңгердің өзі таңдаған құқық саласының кәсіби маманы болу үшін жасайтын қадамдары

қарастырылады.

Кәсіби заңгер-бұл заң саласында белгілі бір салада тәжірибесі бар жоғары заң білімі бар адам.

Заңгердің кәсіби өзін-өзі дамытуы-бұл кәсіби дағдылары мен өзін-өзі жетілдіру құқығы саласындағы маманның мақсатты процесі. Л.И.Анциферованың пікірі бойынша маманның үздіксіз білім алуына дүниетанымдық, рухани, адамгершілік және кәсіби компоненттердің синтезі ретінде жағдай жасау қажет.

Заңгерлердің кәсіби даму мәдениетінің құрылымдық элементтерінің ұсынылған бір түрі-бұл құқықтық мәдениет. Біздің ойымызша, заңгердің құқықтық мәдениеті кәсіби құқықтық білімнен, дағдылардан тұрады. Айта кету керек, құқықтық білімнің, дағдылардың тиісті деңгейі, ең алдымен, заңгердің кәсіби мәртебесін қалыптастырады, ал құқықтық реттеу саласының ұлғаюы мен жетілдірілуі оның интеграцияланған және кешенді білімге деген қажеттілігін анықтайды. Осыған байланысты арнайы білім заңды алмастырмайды және бұл оған қосымша болып табылмайды, бірақ ол заңгер-маманның құқықтық санасын кеңейтеді және тереңдетеді, бұл оның әлеуметтік функцияларын тиімді жүзеге асыруға ықпал етеді. Құқықтық мәдениет сақталған жерде заң саласындағы барлық мамандар өз жұмысын тиянақты, әрі үлкен жауаптылықпен атқара алады.

Заңгерлердің кәсіби даму мәдениетінің жоғары деңгейі қазіргі заманның қажетті талабы болып табылады. Кез-келген заңгер өзінің жұмысындағы дағдылары мен тәжірибесін жақсарту үшін көптеген тәсілдерді қолдана алады, соның ішінде:

—Заңгер өз саласын зерттеуге уақыт бөлу керек.

Яғни, мансапты бастаған кезде тәжірибе саласы туралы көбірек біле отырып, жұмыстан тыс уақытта қосымша уақыт өткізе отырып, өз клиенттеріне ең жақсы қызмет көрсету үшін нақты құқық саласы туралы (мысалы, Азаматтық құқық, Отбасы құқығы) зерттеу терең түсінік қалыптастыруға көмектеседі.

—Сендіру дағдыларын қолдану.

Заңгер ретінде жұмыс істеуді шешкен адам үшін бұл өте маңызды, заң маманы болғаннан кейін, олар судьяның, алқабилердің және сот залының алдында үнемі көрінеді. Бұл сапада жұмыс істеу кезінде сенімді әдістер өте тиімді болады. Көзбен байланыста болу, әңгіме айту, тыңдаушылармен сөйлесу және физикалық дәлелдер немесе куәгерлер сияқты күшті жақтарда талқылауды аяқтау сияқты әдістерді қолдану қажет. Мұндай сенімді әдістерді заңгер қаншалықты көп қолданса, соғұрлым тәжірибелі болады.

—Заң саласындағы жазу дағдыларын дамыту.

Заңды жазу-бұл заңгер болудың үлкен бөлігі және заңгер өзінің мансабында уақытты, істі құжаттауды, ақпаратты беруді, зерттеуді және зерттеуде келтірілген дәлелдерді жазады. Жазу дағдыларын тәжірибе арқылы жетілдіріп және жазу әдістерін қолданып,соның ішінде заң саласындағы сөздік қорын пайдалану, контекст құру және ақпаратты нақты және қысқаша жаза білу керек.

—Стрессті жеңу әдістерін үйрену.

Заңгерлік қызмет өте стрессті болуы мүмкін және заңгер тез өзгеретін және стресстік ортамен күресу қабілетін дамытуы маңызды. Медитация, жеңіл жаттығулар және тыныс алу сияқты стрессті жеңу әдістерін үйрену қажет.Осылайша,бұл маманда стресстік жағдайларға тап болған кезде осы әдістерді қолданса,өз ісін жеңіл,әрі тиянақты аяқтай алады.

—Жанжалдарды шешу әдістерін жетілдіру.

Заң мамандары әдетте әртүрлі жағдайларда делдал ретінде әрекет етеді және жанжалдарды шешу дағдылары, сондай-ақ ынтымақтастық және мәселелерді шешу қабілеті оның мансабында табысқа жету үшін өте маңызды. Клиенттерге мәселелерді шешуге және оң нәтижелерге қол жеткізуге көмектесу үшін жанжалдарды шешудің жалпы әдістері туралы түсінігін дамытып және белсенді тыңдау мен нақты қарым-қатынас жасауы қажет.

Иә, заңгерлер әдетте біліктілігін арттыру және лицензияларын сақтау шеңберінде оқудан өтуге міндетті. Міндетті оқыту юрисдикцияға және штат жарғысына байланысты өзгереді. Мысалы, Калифорния Адвокаттар Қауымдастығы Калифорнияда лицензиясы бар адвокаттар үш жыл сайын кемінде 25 сағат Үздіксіз Заңгерлік Білім (MCLE) алуы керек екенін атап көрсетеді. Олар нашақорлық, психикалық денсаулық және қарым-қатынас сияқты этика мен құзыреттілік мәселелерін қамтуы керек. Бірнеше штатта осындай талаптар бар.

Бүгінгі таңда кәсіби заңгерлердің қалыптасу жолында бірқатар маңызды қадамдар мен кезеңдер бар. Міне, табысты заңгер болу үшін өтуге болатын негізгі кезеңдер:

1. Білімі: Негізгі кезең-тиісті білім беру базасын алу. Бұл әдетте орта білім алудан басталады, содан кейін университетке заң факультетіне түседі. Содан кейін заң магистрін алу керек.

2. Практика: заң саласында жұмыс тәжірибесін жинақтау. Бұл заң фирмасында, мемлекеттік органда немесе коммерциялық емес ұйымда жұмыс істеуі мүмкін. Тәжірибе нақты жағдайлармен жұмыс істеуді үйренуге және теориялық ақпаратты практикалық мәселелерге қолдануға мүмкіндік береді.

3. Адвокатураға немесе сот алқасына түсуге өтініш беру: сотта өз клиенттерінің

мүдделерін қорғау үшін адвокат лицензия алуы керек. Ол үшін адвокатураға немесе сот алқасына түсуге өтініш беру және емтихандардан өту қажет.

4. Оқуды дамыту: заң саласы тез өзгеруде және табысты даму үшін заңгер өзінің білімі бен дағдыларын үнемі жетілдіріп отыру қажет. Мұны аспирантурада оқып, мамандандыру бойынша семинарлар мен курстарға қатысу, ғылыми мақалалар мен басылымдарды оқу арқылы жасауға болады.

5. Мамандандыру: жұмыс істеуге қызығушылық танытатын тәжірибе саласын таңдау. Заңгер азаматтық және қылмыстық құқық, корпоративтік құқық арасында таңдай алады.

Ал енді заңгерлерді оқыту қаншалықты маңызды, соны қарастырайық. Заңгерлерді үнемі оқытуды қажет ететін көптеген себептер бар. Заңгерлерді оқыту құқықтық құзыреттілікті сақтау, этикалық нормаларды сақтау және халықтың мүдделерін тиімді қорғау үшін өте маңызды. Бұл табысты заңгерлік мансаптың негізі болып табылады және заңгерлердің өз клиенттері мен заңгерлік кәсіптің дамып келе жатқан қажеттіліктерін қанағаттандыруды жалғастыруын қамтамасыз етеді.

Үнемі дамып келе жатқан құқық саласында қазіргі тенденциялардан хабардар болу және соңғы құралдарды пайдалану заңгерлер үшін өте маңызды. Заңдар заңнамаға, сот шешімдеріне және қоғамдағы өзгерістерге байланысты үнемі өзгеріп отырады.

Қазіргі қоғамда Қазақстанда қаншалықты кәсіби заңгерлер бар екені көпшілігін ойландыратыны анық. Иә, Қазақстанда заң фирмаларында, мемлекеттік мекемелерде, компанияларда және басқа да ұйымдарда жұмыс істейтін көптеген кәсіби заңгерлер бар. Олардың тиісті білімі мен тәжірибесі бар және азаматтық құқық, қылмыстық құқық, корпоративтік құқық, Еңбек құқығы және т.б. сияқты әртүрлі құқық салаларында заң қызметтерін ұсына алады.

Жоғарыда атап көрсеткендей, заңгер болу үшін қажетті білім алып, біліктілікті дамыту үшін түрлі әдістерді қолдану керек. Өз сұхбатында з.ғ.к., РАНХиГС Ульяновск филиалының доценті Юрий Михайлович Гриценко кәсіби заңгер болу туралы өз ұсыныстарын айтты:

Тек заң ғылымында ғана емес, мүмкіндігінше көп білім алуға деген ұмтылыс болу керек.

Заңгер үнемі өзін қажетті білім алуға мәжбүрлеу үшін жеткілікті күшті ерік-жігерге ие болуы керек. Тек кәсіби оқу ұйымында ғана емес.

«Білім ешқашан қалтаны тартпайды» деген мақалдың заңгерлерге тікелей қатысы бар екенін түсіну.

Әрқашан кез-келген жағдайда және кез-келген сұхбаттасушымен кез-келген мәселе бойынша өз пікірін сабырлы және дәлелді түрде дәлелдей білу.

Сөздің ең жақсы мағынасында бюрократ болуды үйрену: міндетті, уақтылы, барлық жағдайда заңды ұстану, ешқашан ар-ождан заңдарын бұзбау және кез-келген құқықтық мәселені шешкен кезде әрқашан әділеттілік шарттарына сүйену, барлық әрекеттеріне немесе әрекетсіздіктеріне әрқашан жауапты болу.

Мәдениетті адам болу, тарихты білу, өйткені тарихты білу ғана болашақты дұрыс құруға мүмкіндік береді.

Бұл мамандық қарапайым емес .Ол өзінің негіздерін түсіну үшін үлкен еңбекқорлықты қажет етеді. Жаңадан бастаған заңгер тәжірибелі мамандардың айтқан кеңестерін тыңдай отырып,заң аясында әділ болуды үйренуі керек.Заңгер-бұл шығармашылық жұмыс. Мысалы, сот ғимаратында алқабилер алдында сөйлейтін адвокат сахнада көрермендер алдында өнер көрсететін әртіске ұқсайды.Заңгердің басты мақсаты-заңнамалық нормаларды сақтай отырып,әділетсіз сотталуы мүмкін адамның тағдыры үшін күресу.

Кәсіптің барлық қыр-сырын меңгеру үшін қылмыстық, іс жүргізу кодекстерін жетік білу керек, заңдар мен мақалалар жинағын нақты қолдана білу керек, психолог болу керек, адамның жан дүниесін түсіну керек.Бірақ мұның бәрі табандылықты, еңбекқорлықты, есте сақтауды және төзімділікті қажет етеді.

Заңгерлер сотта адамдарды қорғап қана қоймай, оларға құқықтық мәселелер бойынша кеңес береді. Бұл отбасы құқығы, салықтар, жылжымайтын мүлік немесе коммерциялық жылжымайтын мүлік мәмілелері сияқты әртүрлі салаларда үлкен көмек болуы мүмкін.

Заңгер болудың тағы бір маңызды аспектісі-топтық жұмыс. Көбінесе заңгерлер күрделі құқықтық мәселелерді шешуде басқа мамандармен (мысалы, шот-фактуралар, бизнес-аналитиктер және т.б.)сөзбен келісуге мәжбүр болады. Бұл дегеніміз, заңгер командада жұмыс істей білуі және жоғары қарым-қатынаста болуы керек.

Ресейлік «Қашу» сериялында адвокаттардың шындық пен әділдік үшін өз өмірлерін қатерге тігіп, ілмектерді қалай іздегенін көруге болады.Мұндай адамдар мақтауға тұрарлық!

Жоғарыда айтылғандарға сүйене отырып,заңгерлер ақша үшін емес, позиция үшін емес, өмірін қорғауға арналған адамдар үшін тікенді жолды таңдаған адамдар деп тұжырымдауға болады.Бұл сөздер асыра сілтеу емес, өйткені қазіргі таңда көптеген адамдар бір-біріне қауіп төндіреді. Сондықтан адвокат қорғауды қажет ететін адамдардың әртүрлі әлеуметтік мәртебеге ие болғанына қарамастан, мұндай адамдарды қорғауға міндетті. Бірақ материалдық қаражаты жоқ адамдар бар және олар адвокаттың қызметіне ақы төлей алмайды.Ондай жағдайларда заңгер өзінің біліктілігін танытып,екі жақты қарастыра білуі керек.Табандылық, талапшылдық, сендіру қабілеті –

бұл жақсы заңгер болуға көмектесетін қасиеттер.

Қорытындылай келе, кәсіби заңгер болу — бұл заң саласында жоғары білім мен дағдыларға ие болу, сонымен қатар клиенттермен, әріптестермен және сот органдарымен тиімді жұмыс істеу мүмкіндігі. Бұл заңдарды, ережелер мен жағдайдарды, сондай-ақ аналитикалық және сыни ойлау қабілетін терең түсінуді талап етеді.

Жоғарыда атап көрсеткендей, құқықтық мәдениет пен кәсіби заңгер болу үшін қажет талаптар мен әдістер расыменде, кәсіби заңгер болу үшін көмектеседі. Тек әділ қызмет атқарамын деген кез-келген адам шын ниеттеніп, заңды қатаң сақтаса онда ешқандай қиындық болмайды және кәсіби маман бола алады.

ҚМ АА Қуәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.